

У видавничому домі “Букрек” створені мобільні редакції, які працюють в інших містах України, де готуються до видання книжки різними мовами. Так, в Одесі видаються книги гагаузькою та ромською мовами, в Ужгороді — угорською тощо. Такі ж редакції діють і за кордоном, бо носії сучасної мови редагують книжки краще, ніж діаспорні фахівці. Наукові консультації працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Одеського та Чернівецького університетів, Академії педагогічних наук України, інших наукових установ держави та зарубіжжя дозволяють видавати літературу на високому професійному й науковому рівні.

На особливу увагу заслуговують двомовні книжки П.Целана “Антологія українського перекладу” (німецько-українська), М.Емінеску “Лучафер” та Кароліни Іліки “13 поезій про кохання” (румунсько-українська). Спільно з румунським видавництвом “Критеріон” видана книга М.Шандро “Гуцільські вишивки” (українсько-румунсько-англійська), українсько-французьке видання “С.Петлюра — засновник “Тризуба” Д.Миронюка

та Н.Миронюк презентувалося в Парижі.

Серед нових видань звертає на себе увагу шоста книжка Н.Мазака “За тебе, свята Україно” та книга “Курінний УПА — України герой”, поезії Віталія Колодія “Ріка, в яку ми входимо”. Здійснено також мультимедійний проект “Киріє Елейсон” В.Сиротюка.

У перспективі “Букреку” — видання повної літературної спадщини О.Кобиллянської спільно з Інститутом літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, трилогії М.Івасюка до його 90-річчя “Вершник на білому коні”, “Лицарі великої

любви” та “Турнір королівських блазнів”.

ВД “Букрек” нагороджено медаллю Лесі Українки, дипломами та грамотами Міністерства освіти та науки України, а його генеральний директор удостоєний звання “Відмінник освіти України”.

Світлана Селіверстова, Дмитро Шкода

14 ФОРУМ ВИДАВЦІВ У ЛЬВОВІ

13—16 вересня 2007 р. у Львові відбулася традиційна чотирнадцята національна книжкова виставка-ярмарок. Організатори форуму — громадська організація “Форум видавців” (президент О.Коваль), Львівська обласна державна адміністрація (голова П.Олійник), Львівська міська рада (міський голова А.Садовий). На найбільшому у світі ярмарку української книжки цього року було зареєстровано 597 учасників. Це, зокрема, 190 видавництв, 83 видавничо-книготоргівельних фірми, 64 бібліотеки, 53 книгарні, 83 приватних книготорговців, представники ЗМІ, журналісти, асоціації, музеї, агенції, товариства та ін., приїхало понад двісті авторів книжок. Форум відвідали Віктор і Катерина Ющенки. Дружина Президента взяла участь у презентації п’яти книжок про Голодомор, а В.Ющенко оголосив про намір установити Президентську премію в галузі літератури у трьох номінаціях (Указ Президента України №902/2007 від 20 вересня 2007 р. “Про Форум видавців у Львові”). Почесним гостем також був Петер Вайдгаас, директор найвідомішого у світі Франкфуртського міжнародного книжкового ярмарку (1975—2000), людина-легенда, засновник міжнародного ярмаркового руху. На 5,5 тисячах кв.м. виставкової площі побувало близько 60 тисяч відвідувачів.

У межах форуму відбулися численні заходи (зареєстрованих у програмі — 286), серед яких — XIV конкурс “Книга Форуму 2007”, VI фестиваль дитячого читання “Книгоманія”, II міжнародний літературний фестиваль, літературний конкурс “Коронація слова 2008”, бізнес-форум “Українське книговидання: стан, проблеми, перспективи розвитку”, прес-конференція “Сучасна німецька література”, літературно-музичний захід “Зіркова PROZA.UA”, вечір пам’яті Грицька Чубая “Я так довго мовчав...” (25 років з дня смерті поета) та ін.

На II міжнародний літературний фестиваль приїхало більше письменників, ніж торік: О.Забужко, М.Матіос, Є.Кононенко, І.Роздобудько, Ю.Андрухович, С.Жадан, А.Курков,

Ю.Покальчук, Ю.Винничук, В.Неборак, Т.Прохасько, Л.Дереш та багато інших з України; М.Байєр, Б.Бетхер, Ю.Кукарт із Німеччини; М.Хобот із Австрії; К.Грохоля, М.Краєвський із Польщі; З.Ферич із Хорватії; А.Попов із Болгарії; А.Білюнайте, Ю.Жекас, Т.Андрюкопіс із Литви, З.Каранович із Сербії; А.Хаданович із Білорусі та ін. У межах фестивалю відбулися літературні марафони “Молода республіка поетів”, “Поетичний пороШОк”, проект “Синтезія” (поезія/відео, Україна-Литва), літературні акції, авторські вечори тощо.

Серед численних презентацій варто назвати хоча б деякі: “Антології “Бу-Ба-Бу” за участі упорядника В.Габора, Ю.Андруховича, О.Ірванця, В.Неборака; книжок, виданих спільно з Національним університетом “Острозька академія”; “The Whithered Leaves” — англійського перекладу “Зів’ялого листя” І.Франка (перекладач І.Теплий); книжки вибраних поезій лауреата Шевченківської премії М.Воробйова “Без кори”; книжки “Історія Львова”, у 3-х т. (за ред. акад. Я.Ісаєвича); книжок Салмана Рушді “Опівнічні діти” (пер. з англ. Н.Трохим), Т.Моррісон, лауреата Нобелівської премії “Пісня Соломона” (пер. з англ. О.Королюк); книжки співробітниць Інституту літератури Тетяни Рязанцевої “Бранець вічності. Аспекти поетичної творчості Олексі Стефановича” за участі професорів Л.Сеника, М.Ільницького, Р.Гром’яка, Б.Криси та ін.; нових видань серій “Розстріляне відродження”, “Лауреати Смолоскипа” видавництва “Смолоскип”; “Таємниці” Ю.Андруховича та багато ін. Відбулося також чимало дискусій, автограф-сесій, акцій, серед яких літературна дискусія “Проблеми розвитку сучасної літературної критики”; прес-конференція О.Забужко, присвячена її книжці “Notre Dame d’Ukraine: Українка в конфлікті міфологій” тощо.

На конкурс “Книга Форуму 2007” подали більше книжок, ніж торік — понад пів тисячі, переважно з двох видавничих центрів — Києва та Львова, урізноманітнилися тематика. На Гран-прі висунули декілька гідних претендентів, серед них книжка “Голодомор 1932–1933 рр. в Україні: Документи і матеріали” та монографія Є.Нахліка, співробітника Львівського відділення Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка, “Пантелеймон Куліш: особистість, письменник, мислитель”. Однак жодна з книжок не була настільки знаковою, щоб отримати підтримку більшості журі, тому Гран-прі вирішили не давати нікому.

13 найкращих книжок Форуму-2007: *Історія Львова: У 3-х т.* — Л.: Центр Європи, 2006–2007; *Голодомор 1932–1933 рр. в Україні: Документи і матеріали.* — К.: ВД “Києво-Могилянська академія”, 2007; *Іван Вакарчук. Квантова механіка: Підручник.* — Л.: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2007; *Ярослав Дашкевич. Постаті: Нариси про діячів історії, політики, культури.* — Л.: Літературна агенція “Піраміда”, 2007; *Євген Нахлік. Пантелеймон Куліш: особистість, письменник, мислитель: У 2-х т.* — К.: Український письменник, 2007; *Митрополит Андрей Шептицький. Пастирські послання 1899–1914 рр.* Т. 1. Л.: Видавничий відділ “Артоз” Фондації “Андрей”, 2007; *Леопольд Левницький. Альбом.* — К.: Родовід, 2007; *Мішель Монтень. Пробі: Кн.1-3 / Пер. з франц. А.Перепаді.* — К.: Дух і Літера, 2005–2007; *Роман Петрук. Альбом.* — К.: Родовід, 2007; *Іоанн Георг Пінзель. Скульптура. Перетворення.* — К.: Грані-Т, 2007; *Галина Пагутяк. Слуга з Добромиля.* Роман. К.: Дуліби, 2006; *Серія “Розстріляне Відродження” видавництва “Смолоскип”* (Київ); *Ірен Роздобудько. Про Блеза Паскаля, Вольфі Моцарта, Ганса Андерсена, Катрусю Білокур, Чарлі Чапліна.* — К.: Грані-Т, 2007.

7 спеціальних відзнак журі: *Серія “Висока поліція” видавництва “Факт”* (Київ); *Серія путівників містами України видавництва “Балтія-Друк”* (Київ); *Микола Ільницький, Василь Будний. Порівняльне літературознавство: У 2-х ч.* — Л.: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2007; *Ярослав Тарас. Українська сакральна дерев’яна архітектура: Словник-довідник.* — Л.: Інститут народознавства НАН України, 2006; *“Бу-Ба-Бу”: Вибрані твори / Авторський проект Василя Габора.* — Л.: Літературна агенція “Піраміда”, 2007; *Оксана Сенатович. Пані Будьласка та вуйко Пампулько.* — К.: Сіма видає, 2007; *Кристина Нестлінгер. Конрад, або Дитина з бляшанки.* — Вінниця: Теза, 2007.

Спеціальні відзнаки Львівського національного університету імені Івана Франка, Міжнародного фонду “Відродження” та газети “24” за досягнення в галузі академічного перекладу: *Северин Боецій. Теологічні трактати / Пер. з латини й коментарі Р.Паранька.* — Л., Видавництво Українського Католицького Університету, 2007; *Даніель Бовуа. Російська влада і польська шляхта в Україні 1793–1830 рр.* / Пер. з франц. З.Борсюк. — Л.: Кальварія, 2007.

Низка інших видань отримала спеціальні відзнаки Посольства Республіки Польща в Україні, спеціальні відзнаки дитячого журі, додаткову відзнаку Літературно-мистецької ради, персональні відзнаки президента Форуму видавців, спеціальну відзнаку фонду “Україна-3000” тощо.

Цього року мені довелося вперше стати гостем “Форуму видавців” у Львові. Приємно вразила залученість усього міста у “книголюбний” процес. Ярмарковий антураж і надзвичайна щільність розкладу, утім, поєднувалися з чіткою організацією і пунктуальним початком більшості заходів, котрі були розплановані у часі і просторі так, аби зацікавлені читачі без проблем встигали добігти з однієї зустрічі на іншу. З усіх заходів, які мені пощастило відвідати за три дні перебування на форумі, хотілося б відзначити презентації документально-історичних видань, організовані київськими видавництвами “ВД “Києво-Могилянська Академія” та “Критика”.

13 вересня у Дзеркальній залі ЛНУ ім. І.Франка відбувся круглий стіл “Голодомор в Україні 1932–1933 рр. Документальна спадщина”. У ході роботи круглого столу було презентовано масштабне видання “Голодомор в Україні 1932–1933 рр.: документи і матеріали”, упорядковане Р.Пирогом. Крім упорядника та співробітників видавництва, у зустрічі взяли участь представники СБУ, Державного комітету архівів України, Інституту історії України, НаУКМА, ЛНУ ім. І.Франка.

14 вересня у Великому залі Палацу Потоцьких відбулася презентація книжки спогадів А.Бобковського “Війна і спокій. Французький щоденник 1940–1944 років” (Київ: “Критика”, 2007). Виступили А.Мокроусов, О.Герасим, Н.Римська, О.Гнатюк, Б.Бердиховська та ін., які охарактеризували щоденники А.Бобковського як цікавий зразок польської еміграційної діаристики, що дають уявлення про особливості духовного життя європейського інтелектуала часів Другої світової війни, про думки і почуття людини, яка намагається зберігати внутрішній стрижень у найнесприятливіших умовах.

15 вересня у приміщенні Музею етнографії відбулася презентація нового літературно-критичного видання “УФО: Український Фантастичний Оглядач”. Засновник та видавець друкованого органу – ВД “Панорама” (Львів). Виступили директор видавництва Р.Фернеза, головний редактор журналу Т.Литовченко, письменник С.Батурич та ін. Перше число журналу пропонує різнопланові твори молодих авторів (підтримка письменницької молоді – один із задекларованих на презентації напрямів роботи “УФО”), інтерв’ю з метрами вітчизняної фантастики, дуетом Г.Л.Олді, і “спробу альтернативного літературознавства” О.Спейсера Каца – дослідження іронічної фантастики братів Капранових.

Тетяна Рязанцева

ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ “СМОЛОСКИП”

30 серпня ц. р. відбулася презентація смолоскипівської української книгарні. Це – чи не перша ластівка в Києві за часів незалежності України: дотепер такі книгарні переважно закривалися (“Поезія”, “Мистецтво”, “Ноти”; навколо “Сяйва” та “Знання” досі точиться запекла боротьба...).

Із привітальним словом до гостей звернулися засновник “Смолоскипа” Осип Зінкевич, директор видавництва Ростислав Семків і директорка щойно відкритої книгарні Ольга Погинайко.

Українська книгарня “Смолоскип” спеціалізуватиметься на реалізації української книжки гуманітарного напрямку. Передбачені окремі тематичні секції: “Історія”, “Політологія”, “Філософія”, “Гуманітаристика” (культурологія та літературознавство), “Суспільні науки” (соціологія, право, економіка), “Українська література”, “Зарубіжна література”, “Дитяча література”, “Довідкові видання”, а також альбоми. Окрему секцію становитимуть українські журнали. Деякі українські видавництва матимуть спеціальні полиці, зокрема “Смолоскип”, “Основи”, “Факт” і “КМ Академія”.

У книгарні працюють і продавці, і професійні консультанти, що допоможуть підібрати потрібне з-поміж близько 3 тисяч українських книжок. Передбачені також м’які фотелі, кавовий апарат.

Зі словом подяки організаторам книгарні виступили керівник служби гуманітарної політики при Секретаріаті Президента України Олександр Биструшкін, наголосивши на недавньому указі Президента Віктора Ющенка, яким усіх голів районних державних адміністрацій зобов’язано відкрити книгарні у своїх районах. Завершив привітання Дмитро Павличко, почесний гість свята.

Офіційне відкриття книгарні завершилося музично-поетичним дійством “У нас є книгарня!”, в якому взяли участь лауреати “Смолоскипа” з Києва, Харкова, Сум, Полтави та ін.; виступив бард Едуард Драч, розіграно цінні призи (головний – MP3-плеєр), різноманітні конкурси.

Запрошуємо всіх шанувальників української книжки за адресою: Київ, вул. Межигірська, 21.

В.Л.